

naturforvaltning

Notat

Til: Ingvill Granodd

Kopi til:

Saksbehandler: Peder Christiansen

Vår referanse: 21/10143-2

Dato: 14.10.2021

Vurdering etter naturmangfoldloven

Naturforvalter er bedt om uttale til søknad om legging av vannledning for spillvann ved Mannes. Temakart-rogaland og økologisk grunnkart er brukt for å innhente informasjon om kartlagte naturverdier i området.

Konklusjon

Sjøbunnen må undersøkes for forekomst av ålegress. Uten en slik undersøkelse vil føre-var-prinsippet i naturmangfoldloven (nmf) § 9 komme til anvendelse. Tiltaket kan potensielt føre til skade på viktige økosystemer i sjøen.

Det er registrert en skjellsandforekomst i området. Forekomsten er registrert som «Svært viktig». Forekomsten er veldig stor, ca 4645,8 dekar. Forekomsten vil ikke reduseres eller svekkes selv om det legges en ledning på/i den.

Gjennom datamodeller er området vist som et potensielt området for ålegress. Datamodeller basert på dybde, skråning, bølgepåvirkning, strømforhold etc. finner det sannsynlig at forholdene ligger til rette for arten ålegress. Ålegress (*Zostera marina*) kalles sjøens regnskog, fordi det er et svært viktig oppvekstområde for mange småfisk og krepsdyr. Engene trenger lys for å drive fotosyntese. Alt som kan skape dårligere lysforhold er ødeleggende. Dette gjelder gjenstander som bygninger, båter, ledninger, flytebrygger og uteliggere som gir skygge på sjøbunnen. På de harde ledningene vil tare som ellers ikke vil kunne feste seg i bløtere bunn kunne vokse og utkonkurrere og lage skygge for ålegresset. Tiltaket vil derfor ha direkte negativ effekt på ålegress som eventuelt vokser på bunnen.

Ut fra naturmangfoldloven §8 om kunnskapsgrunnlag vurderes dette til å ikke være godt nok for tiltaket. Føre-var-prinsippet i nml §9 kommer derfor til anvendelse: «Når det treffes en beslutning uten at det foreligger tilstrekkelig kunnskap om hvilke virkninger den kan ha for naturmiljøet, skal det tas sikte på å unngå mulig vesentlig skade på naturmangfoldet. Foreligger en risiko for alvorlig eller irreversibel skade på naturmangfoldet, skal ikke mangel på kunnskap brukes som begrunnelse for å utsette eller unnlate å treffe forvaltningstiltak.» For å unngå at føre-var-prinsippet legger begrensninger må det utføres undersøkelse av sjøbunnen. Undersøkeslen må gjøres av personell med kompetanse til å gjenkjenne ålegress (*Zostera marina*), og med utstyr til å kartfeste dette på kart. Eventuelle bilder må ha kvalitet god nok til at ålegresset kan identifiseres. Undersøkelsen må ikke forveksle ålegress med martaum (*Chorda filum*) om her lokalt blir kalt for

ålegress. Kartleggingen må gjøres i sesongen fra mai-september. Eventuelt kan bunnforholdene undersøkes utenfor sesongen. Om man da finner kun hard bunn (fjell, stein) kan man anta at forholdene ikke ligger til rette for ålegress og at tiltaket ikke har nevneverdige negative konsekvenser for denne arten. Finner man derimot områder med myk bunn (mudder, sand) bør det gjøres ny undersøkelse i sesongen for å se om det finnes ålegress. Undersøkelsen må danne grunnlag for å lage et kart som viser to ting: For det første må kartet vise hvor det eventuelt er ålegress på undersøkelsestidspunktet. I tillegg må bunnsubstratet kartlegges. Kartet må vise hvor ulike bunnsubstrat forekommer i området. Dette er fordi forekomster av ålegress kan variere mellom år. Frø vil spres med vannmassene, og ut fra variasjoner i strømforhold kan ålegresset vokse opp på nye steder. Undersøkelsene må gjøres i hele området som er aktuelt som ledningstrase, samt 20 meter ut på sidene. Jfr. nml §11-12 er det tiltakshaver som må dekke kostnadene ved disse undersøkelsene og sørge for eventuelle tilpasninger av ledningstrase for å forhindre eller begrense forringelse av eventuell ålegresseng.

Nml § 10 omhandler samlet belastning for økosystemene. Sævelandsvik er som andre havner påvirket av en rekke faktorer. Brygger, vann- og kloakkledninger, marin forsøpling, mulig kloakk, fortøyninger, spøkelsesfiske med mer. Det er en kjent sak at sjøfuglbestandene generelt går ned, og dette skyldes blant annet matmangel. Man må derfor tilstrebe å ikke tilføre økte negative faktorer for økosystemet til området.

Peder Christiansen

Naturforvalter